

Aktivt främja språk

Språkrådsdagen 2019-04-26

Fil.mag. Angelina Dimiter-Taikon

Romani chib

- Romani chib härstammar från sansskrift.
- Romani chib har låneord från olika länder.
- Det finns länder som har låneord från romani chib.
- Språket är indelat i olika dialekter.
- I världen uppskattar man att det finns 68 olika dialekter av romani chib, av dessa talas 20 dialekter i Sverige
- I Sverige talar man om femgruppens dialekter, resanderomani, kelderash, lovari, kaale och arlie

Minoritetsstatus år 2000

- Samer, Tornedalingar, Sverigefinnar, Judar och Romer.
- Rätten att utöva kultur, tradition, historia, språk och religion.
- Roma Strategin ” Den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som en individ som inte är rom”
- 4§ I språklagen (2009:600) anges att det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.
- Språkcentrum för romani chib.

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Modersmål

- Antalet romska elever som får modersmåls undervisning i Sverige har ökat.
- Störst antal är i södra Sverige.
- Arbetsgrupp som aktivt främjar modersmålsundervisning på romani chib.
- Finska romer bör främjas då de har dubbel minoritetsstatus.

Utmaningar

- Ny generation av romer, behov av ny information om modersmål.
- Döljer sin identitet på grund av utsatthet och olika former av kränkningar.
- Andrahands boende, ovisshet hur länge eleven kommer att gå på en skola.
- Behov av stöd, alla romer har inte datorer.
- Skolinspektionen kommer att inspektera hur rektorer främjar modersmål för de nationella minoriteterna.

Möjligheter

- Framtagande av nytt informationsblad om modersmål på olika dialekter av romani chib.
- Gemensamt stödja romerna att ansöka modersmål till sina barn.
- Främja romska elevers dubbla kulturella identiteter i skolan.
- Romerna talar många språk men för de flesta är det romani chib som är deras modersmål.
- Studiehandledning på romani chib.

Tack!

Frågor?